

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 125

Decembrie 2009

M. c. Germaniei - 19359/04

Hotărâre din 17.12.2009 [Secția a V-a]

Articolul 5

Articolul 5-1

Privarea de libertate

Arest sau detenție legală

Menținerea reclamantului în detenție provizorie peste limita maximală autorizată la momentul încarcerării: *violare*

Articolul 7

Articolul 7-1

Pedeapsă mai severă

Retroactivitate

Prelungirea retroactivă a unei detenții provizorii de la o durată maximală de zece ani la o durată nelimitată: *violare*

În fapt - În 1986, reclamantul a fost condamnat pentru tentativă de omor și furt calificat la cinci ani de închisoare. Adicional condamnării sale la pedeapsa cu închisoarea, instanța a dispus detenția sa pentru securitate, măsură considerată necesară având în vedere tendința reclamantului de a comite infracțiuni privind vătămarea gravă a integrității fizice a victimelor sale. Reclamantul deja a fost condamnat și deținut în nenumărate rânduri, în special, pentru tentativă de omor, furt, vătămare corporală și șantaj. Instanța a considerat că reclamantul putea comite noi acte spontane de violență, ceea ce făcea din el un individ periculos pentru societate. Reclamantul și-a ispășit pedeapsa cu închisoarea în august 1991; de atunci acesta se află în detenție de securitate. În aprilie 2001, o instanță a respins cererile acestuia de eliberare condiționată și a dispus plasarea acestuia în detenție de securitate pentru perioada de după 8 septembrie 2001,

dată la care ar fi expirat durata maximă de detenție de securitate de 10 ani, autorizată anterior de lege. Instanța a aplicat Codul penal, în forma în care a fost amendat printr-o lege intrată în vigoare în ianuarie 1998. Aceasta a declarat că prevederea modificată era aplicabilă, de asemenea, deținuților, a căror plasare în detenție de securitate a fost dispusă înainte de intrarea în vigoare a legii. Instanța a adăugat că, având în vedere antecedentele penale ale reclamantului și probabilitatea săvârșirii altor infracțiuni, menținerea sa în detenție de securitate nu era disproporționată. Curtea de Apel a confirmat faptul că pericolozitatea reclamantului impunea menținerea acestuia în detenție de securitate, statuând că o asemenea detenție nu era contrară principiului neretroactivității legii penale. Reclamantul a formulat un recurs constituțional, care a fost respinsă. Curtea Federală Constituțională a reținut, în special, că desființarea perioadei maxime de detenție de securitate și aplicarea acestei măsuri celor aflați în detenție de securitate înainte de intrarea în vigoare a noii prevederi legale și care nu și-au ispășit pedeapsa, erau compatibilă cu Constituția. Ea a considerat, de asemenea, că aplicarea retroactivă a prevederii modificate din Codul penal nu a fost disproporționată.

În drept – Articolul 5 § 1: Curtea confirmă că plasarea inițială a reclamantului în detenție de securitate înainte de expirarea perioadei de zece ani, reieșea din „condamnarea” pronunțată de către instanța de judecată în 1986 și relevă deci de alineatul a) al articolului 5 § 1. Totuși, ea consideră că nu există o legătură de cauzalitate suficientă între condamnarea reclamantului și prelungirea privării sale de libertate, după ce acesta a petrecut zece ani în detenție de securitate, prelungire ce a fost posibilă datorită modificării ulterioare a legii în 1998. Instanțele de executare a pedepselor au explicat că scopul menținerii în detenție a reclamantului era ca acesta să nu comită alte infracțiuni grave – comparabile cu acelea pentru care el a fost deja condamnat – în cazul în care ar fi eliberat. Or, aceste infracțiuni potențiale nu sunt suficient de concrete și precise, precum o cere jurisprudența Curții, atât în ceea ce privește locul și data unde acestea ar putea fi înlăptuite, cât și de victimele vizate; acestea nu relevă deci de articolul 5 § 1 lit. c). Instanțele interne nu au decis să prelungească durata detenției reclamantului nici din cauza că acesta ar fi fost alienat. Prin urmare, detenția reclamantului nu se justifică nici în temeiul articolului 5 § 1 lit. e). În concluzie, detenția de securitate la care a fost supus reclamantul peste durata de zece ani nu cade sub incidența niciunui alineat al articolului 5 § 1.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 7 § 1: Articolul 7 § 1 : Curtea a analizat dacă detenția reclamantului putea fi considerată ca o „pedeapsă” în sensul acestei prevederi. În dreptul intern această măsură nu este considerată ca fiind o pedeapsă căreia i se aplică principiul absolut al neretroactivității, dar ea este considerată ca fiind o măsură de amendare și de prevenire destinată protecției comunității de delincvenții periculoși. Totuși, ca și o pedeapsă cu închisoare, detenția de securitate implică o privare de libertate. Persoanele plasate în detenție de securitate sunt încarcerate în penitenciare ordinare, deși în sectoare separate. Modificările minime de care aceștia beneficiază în raport cu deținuții ordinari care își ispășesc pedeapsa, în special, astfel de privilegii ca dreptul de a purta propriile lor haine și de a-și amenaja celula, care sunt mai confortabile, nu poate să ascundă acel fapt că nu există nicio diferență fundamentală între executarea unei pedepse cu închisoarea și plasarea în detenție de securitate. Susținerea psihologică destinată în mod special persoanelor plasate în detenție de securitate, cu scopul de a preveni recidivarea lor, este insuficientă în prezent. Curtea nu subscrie deci argumentului Guvernului, conform căruia, detenția de securitate urmărește doar un scop de prevenire și nu de pedeapsă. În conformitate cu Codul penal, în detenție de securitate pot fi plasate doar persoanele care au fost condamnate în nenumărate rânduri pentru săvârșirea unor infracțiuni de o anumită gravitate. Având în

vedere durată nelimitată, detenția de securitate poate fi percepută ca o pedeapsă suplimentară pentru infracțiunea comisă și comportă în mod evident un element disuasiv. Instanțele din sistemul justiției penale sunt responsabile de adoptarea și executarea ordonanțelor de plasare în detenție de securitate. Suspendarea condiționată a executării pedepsei este subordonată constatării instanței, conform căreia nu mai există niciun risc că deținutul va comite noi infracțiuni, condiție care poate fi dificil de îndeplinit. Această măsură pare a fi una din cele mai grave – dacă nu cea mai gravă – din cele prevăzute de Codul penal german. Având în vedere cele expuse anterior, Curtea concludă că detenția de securitate prevăzută de Codul penal german trebuie să fie calificată ca „pedeapsă”, în sensul articolului 7 § 1 din Convenție. De asemenea, Curtea nu este convinsă de argumentul Guvernului, potrivit căruia, prelungirea măsurii de securitate se raportează doar la executarea sentinței. Dat fiind că perioada în care reclamantul a comis infracțiunea, nu putea fi menținut în detenție de securitate mai mult de zece ani, prelungirea acestei măsuri a constituit o pedeapsă suplimentară, aplicată retroactiv, în temeiul unei legi intrate în vigoare după ce reclamantul a comis infracțiunea.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 41: 50 000 EUR pentru daune morale.

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.